

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 28 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. APRILA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 1820.

Hinko Bartolović, Bač, Bačka.

Postupak za štavljenje koža, krzna, i t. d.

Prijava od 28. oktobra 1922.

Važi od 1. juna 1923.

Štavljenje koža bivalo je do danas na ovaj način: pošto se koža pripremi za štavljenje, potapa se u red-k vodeni rastvor tečnih ili suvih ekstrakta sa štavljenje, ili u e-dj dobiven od treslovina kao kora od četinara, šišarke i t. d., pa potom prenaša i potapa u sve jače rastvore. Štavljenje se završava stavljanjem koža u rotacione bačve, koje se mašinski pokreću i u koje su sasuti jači rastvori ili stavljajući koža, na gornji način donekle uštavljenih, u bačve i posipanjem svakog sloja koža samlevenim treslo inana što sve najzad biva prelieno rastvorom tresla. Ovaj proces traje sve dotle, dok koža ne upije maksimum tresla.

Pri štavljenju koža upotrebljava se kadkad i t. zv. pikeli, t. j. koža se prethodno i- loži dejstvu soli, stipse, kiseline i dr. posle čega se koža o- imah može potapati u jače rastvore, bez prethodnog potapanja u slabije. Pikeli nije za preporuku iz razloga, što usled dejstva soli stipse i kiseline daje lošiji kvalitet kože i što mu je doprinos (težina uštavljene prema težini presne kože) nizak i nezadovoljavaju i.

Karakteristika starog, gore objašnjeno- , sistema leži u nameri, da koža u početku štavljenja manje- više nabrekne, te da treslo iz vodenog rastvora udje u kožu i tamo se veže i naslaže polako, kako se na gornjoj i donjoj površini kože ne bi proizvelo naglo taloženje tresla i time onemogućilo dalje prodiranje tresla u kožu. jer bi otvori na koži, kroz koje treslovine treba da prodju u kožu, bili zatvo-

reni slojevima naslaženim na gornjoj i donjoj površini kože. Ovo je poslednje uvek bilo rezultat stavljanja kože još u samom početku štavljenja u dodir sa odveć jakim rastvorima tresla.

Moj pronalazak sastoji se u sasvim suprotnom postupanju pri štavljenju.

Mikroskopskim ispitivanjem utvrdio sam, da koža, potapana u vodene rastvore tresla, uvek nabrekne. Usled toga što je koža nabrekla nastupa sl- d- ee: pore i šupljine na koži zatvaraju se belančevina nabubri, čelično tkivo i vlakna spoljnog tkiva nisu u stanju povećati svoju dužinu i širinu; nabreknuća belančevina pritiskuje na pore i kanale dlaka, zatvara sve šupljine u unutrašnjosti koža, sprečava brzo prolaženje tresla u unutrašnjost kože kao i vezivanje tresla sa belančevinom. Sam pak proces štavljenja je spor a supstanca kože se delimično gubi, što nepovoljno utiče na kvalitet same kože.

Moj pak pronalazak sastoji se u tome, što još u samom početku štavljenja upotrebljavam ekstrakte, ne u vodenom rastvoru, već u stanju, u kome ih fabrike puštaju u promet, i upotrebljavam i- to tako i suve ekstrate u njihovom originalnom koncentrisanom stanju, no samlevene, pa najzad upotrebljavam i najjače moguće e-dji iz treslovine.

Usled kapilarnosti, koža koja se štavi sadrži već izvesnu količinu svoje sopstvene vlage, koja, u dodiru sa ekstraktima, iste rastvara i razredjuje u unutrašnjost kože. Rastvaranje ekstrakta biva na samoj površini kože

a njihovo prodiranje u kožu je brzo i neometano, pošto su sve pore i šupljine otvorene.

Uz to u stanju sam da lako i po volji dam koži boju, koju želim, što činim na taj način, što za štavljenje spremnu kožu i pre no što bilje doveo u dodir sa treslovinom premažem ili potopim u organska ili anorganska ulja, sirova ulja ili njihove destilacije, ili produkte suve destilacije drva, ugljena i dr.

PATENTNI ZAHTEVI:

1. — Postupak za štavljenje koža, krzna i tome slično, naznačen time što se upotrebljavaju nerazblaženi tečni i suvi treslovi ekstrakti, kao i druge treslovine u nerazblaženom ori-

ginalnom stanju, u kakvom se nalaze u trgovačkom prometu i to još u samom početku štavljenja.

2. — Postupak za štavljenje koža, krzna i tome slično, naznačen time, što se upotrebljavaju organska ili neorganska ulja i njihovi destilati kao i produkti suvih destilacija drveća, ulja i dr. a u cilju dobijanja različitih rezultata štavljenja.

3. — Postupak za štavljenje koža, krzna i tome slično, uaznačen time, što se u samom početku štavljenja daju boje, koje tope mast ili bez ovog dodavanja a u cilju dobijanja raznih efekata boja.